

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДИРЕКТОРІВ
ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ
«УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДИРЕКТОРА ІРЦ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(*протокол № 5 від 21.06.2022 р.*)

Завідувач кафедри

Олена ШИЯН

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(*протокол № 5 від 23.06.2022 р.*)

Голова науково-методичною ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації директорів інклюзивно-ресурсних центрів «Управлінська діяльність директора ІРЦ»

Розробники завідувач центру підтримки інклюзивної освіти Кузь Г.Б., завідувач кафедри освітньої політики, доктор наук із держуправління, професор Шиян О.І., заступник директора ЛОППО, викладач кафедри освітньої політики Пазюк С.З., старший викладач кафедри освітньої політики Козлова Л.Г., завідувач кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук Корнієнко І.О, старший викладач кафедри практичної психології Єфімова С.М.

Мета: підвищення кваліфікації директорів інклюзивно-ресурсних центрів (далі - ІРЦ), сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

- розвиток управлінської компетентності, основи андрагогіки;
- використання інформаційно- комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- розвиток комунікаційної, інклюзивної, управлінської, емоційно-етичної компетентностей.

Обсяг: 30 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна/очно-дистанційна/дистанційна).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:
Загальні компетентності:

- здатність діяти як відповідальний громадянин та брати участь у суспільному житті на різних рівнях;
- здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження і самореалізації впродовж життя, до цінування багатоманітності у суспільстві;
- здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків;
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей.
- **Професійні компетентності:** знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти у сфері функціонування інклюзивно-ресурсних центрів, знання та розуміння

основних принципів діяльності ІРЦ; мовно-комунікативна, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, прогностична, організаційна компетентність, здатність виконувати професійні функції, зважаючи на особливі потреби здобувачів освіти та інтегрувати їх у середовище закладу освіти, створюючи умови для розвитку й саморозвитку.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», центри професійного розвитку педагогічних працівників.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 1. Стратегічне управління інклюзивно-ресурсним центром.

Тема 1.1. Нормативна база щодо організації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

Лекція.

1. Мета, завдання і функції ІРЦ. Управління Центром Оновлення нормативної бази.
2. Огляд останніх змін в законодавстві, що регулюють діяльність ІРЦ.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Практичне заняття.

1. Застосування оновлень нормативної бази в діяльності ІРЦ.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 1.2. Організація кадрової політики в установах

Лекція.

1. Кадрова документація, структура та штатний розпис установи.
2. Оформлення трудових відносин з працівниками, надання відпусток.
Робота за сумісництвом.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.3. Атестація керівників та інших педагогічних працівників закладів та установ освіти. Сертифікація.

Лекція.

1. Особливості підвищення кваліфікації для різних категорій педагогічних працівників. Джерела фінансування підвищення кваліфікації педагогів.
2. Професійний розвиток та нові підходи до підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Сертифікація.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.4. Нова Українська школа-виклики і можливості.

Лекція.

1. Концептульні засади НУШ.
2. Втілення концепції НУШ у Державному стандарті освіти. у базовій середній школі.

Практичне заняття.

1. Особливості ДСО як основоположного документу для реалізації НУШ.
2. Структура й інновації стандарту.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Практичне заняття.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 1.5. Інформаційно-цифрова компетентність: що потрібно вміти керівнику ІРЦ для налагодження комунікації та оптимізації управлінських процесів.

Практичне заняття.

1. Огляд державних освітніх платформ для організації освітнього процесу.
2. Підвищення кваліфікації та електронна атестація педагогічних працівників.
3. Основи комунікації з використанням цифрових технологій.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 1.6 Співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) інклюзивно-ресурсного центру.

Лекція.

1. Законодавство України про можливість створення спільної комунальної установи ІРЦ у разі співробітництва територіальних громад.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1

Практичне заняття.

2. Організація співробітництва територіальних громад. Укладення договору про співробітництво.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 2. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах. Конструктивне спілкування як основа психолого-педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу

Час за робочою навчальною програмою – 10 годин

Тема 2.1. Поняття конструктивного спілкування та його роль в освітньому процесі.

Лекція.

1. Поняття спілкування, функції та рівні спілкування
2. Важливість навичок конструктивного спілкування у міжособистісній взаємодії учасників освітнього процесу
3. Розв'язання міжособистісних конфліктів

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Комунікативні прийоми та техніки конструктивного спілкування

Практичне заняття

1. Виявлення якостей особистості, які сприяють конструктивній взаємодії
2. Виявлення чинників емоційної напруги у стосунках, що ускладнюють взаємодію
3. Опис комунікативних прийомів та технік конструктивного спілкування.
4. Тренування комунікативних прийомів та технік конструктивного спілкування. Рефлексія досвіду.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 2.3. Поведінкові реакції на стрес. Механізми утворення травми

Лекція.

1. Системні та невrogenні стрес-чинники. Види стресу в залежності від чинників.
2. Форми реагування на стресову ситуацію у людей. Нейробіологічна модель дії психотравмуючої події на людину.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.4. Етапи та особливості посттравматичних станів

Лекція.

1. Ознаки посттравматичних станів.
2. Короткотривала дія психотрамуючої події. Гостра стресова реакція. Період відстрочених реакцій на травматичний стрес.
3. Фактори, що сприяють розвитку ПТСР. Діагностичні критерії ПТСР.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.5. Особливості посттравматичних розладів у дітей.

Лекція.

1. Вплив психотрамуючої ситуації на емоційну сферу дитини. Соматична сфера дитини.
2. Прояви ПТСР у поведінковій сфері дитини. Зміни когнітивної сфери дитини.
3. Рівні нервово-психічного реагування на травматичні стресові чинники у дітей.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Вихідне діагностування, підведення підсумків.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні</i>	<i>Тренінги</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Модуль 1. Стратегічне управління інклюзивно-ресурсним центром. Тема 1.1. Нормативна база щодо організації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.	4	2	2	

Тема 1.2. Організація кадрової політики в установах	2	2		
Тема 1.3. Атестація керівників та інших педагогічних працівників закладів та установ освіти. Сертифікація.	2	2		
Тема 1.4. Нова Українська школа - виклики і можливості	4	2	2	
Тема 1.5. Інформаційно-цифрова компетентність: що потрібно вміти керівнику ІРЦ для налагодження комунікації та оптимізації управлінських процесів.	2		2	
Тема 1.6. Співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) інклюзивно-ресурсного центру.	2	1	1	
Модуль 2. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах. Конструктивне спілкування як основа психолого-педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу				
Тема 2.1. Поняття конструктивного спілкування та його роль в освітньому процесі.	2	2		
Тема 2.2. Комунікативні прийоми та техніки конструктивного спілкування	2		2	
Тема 2.3. Поведінкові реакції на стрес. Механізми утворення травми	2	2		
Тема 2.4. Етапи та особливості посттравматичних станів	2	2		
Тема 2.5. Особливості посттравматичних розладів у дітей.	2	2		
Вихідне діагностування, підведення підсумків.	2		2	
Всього годин:	30	19	11	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України про освіту (2017): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Нова українська школа: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
Нова українська школа: концептуальні засади (2016)
3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
4. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>
5. Результати дослідження PISA (2018):
<http://testportal.gov.ua/2019/12/03/rezultaty-pisa-svoyeridnyj-dorogovkaz-dlya-pidvyshhennya-yakosti-natsionalnoyi-osvity/>
6. Абетка для директора (ДСЯО) - <http://www.sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/kerivnykam/vnutrishnia-systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/905-abetka-dlia-dyrektora>
7. Ключові компетентності для навчання протягом життя (Рамкову програму оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя):
<http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>
8. Рамка цифрової компетентності DigComp 2.1 (2017):
<http://dystosvita.blogspot.com/2018/02/digcomp-2017.html>
9. Сертифікація вчителів на сторінці МОН:
<https://mon.gov.ua/ua/tag/sertifikaciya-pedagogichnih-pracivnikiv>
10. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р «НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року»;
11. Постанова КМУ від 28.07.2021 №769 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530»;
12. Постанова КМУ від 15.09.2021 №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»;
13. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 №1117 «Про затвердження Плану заходів щодо реалізації Концепції створення та розвитку системи раннього втручання»;
14. Розпорядження голови Львівської обласної державної адміністрації від 17.11.2021 №1137/0/5-21 «Про затвердження обласного плану заходів на 2021 і 2022 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року»;
15. Постанова КМУ від 15.12.2021 №1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти».
16. Постанова КМУ від 28 грудня 2021 р. № 1391 «Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти»

17. Електронний посібник «Система автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів ІНСТРУКЦІЯ КОРИСТУВАЧА: ДЛЯ ДИРЕКТОРА ІРЦ», 56 с.
18. Безпальча Р. Технологія попередження конфліктів. - К.: Главник, 2007. – 128 с.
19. Гриневич, Л. М., Бриндза, В., Ляшенко, О. І., Шиян, Р., Хобзей, П., Терещук, А. І. (2016). Нова українська школа: основи Стандарту освіти.
20. Девід В. Джонсон Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. Переклад з англ.. Володимира Хомика. Київ, Видавничий дім „КМ Академія”, 2003.
21. Емоційне вигорання. – Упоряд.: В. Дудяк - К.: Главник, 2007. – 128 с.
22. Професійна майстерність психолога: навч.-метод. посібник/ І.М. Матійків, З.Я. Ковальчук. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. - 340 с.
23. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 335 с.
24. Слободяник Н.В. Спілкування як основа психолого-педагогічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу//Psychological journal, Vol 4 No 4 (2018) (<https://doi.org/10.31108/2018vol14iss4>)
25. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування)/ С.Д. Максименко, М.М. Заброцький - К.: Главник, 2005. – 112 с.
26. Бочкор Н. П. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек./ Н. П. Бочкор, Є. В. Дубровська, О. В. Залеська та ін. – Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. – 84 с.
27. Діти та війна: навчання технік зцілення / [Сміт П., Дирегров Е., Юле У.; співавт.: Гупта Л., Перрен Ш., Г'єстад Р.; укр. пер. – Інститут психічного здоров'я УКУ; літ. та наук. ред. О. Черненко, М. Лемик, К. Явної]. – Львів: Інститут психічного здоров'я УКУ, 2014. – 70 с.
28. Католик Г.В., Корнієнко І.О. Техногенні катастрофи: психологічна допомога очевидцям та постраждалим // науково-методичні матеріали для роботи з очевидцями та постраждалими від техногенних катастроф, а також членами їх сімей / Г.В. Католик, І.О. Корнієнко. Науково-методичний збірник. Львів: «Червона калина», 2003. – 144 с.
29. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. – К.: Ніка-Центр, 2009. – 580 с.
30. Кризова психологія : навч. посіб. / [за заг. ред. проф. О. В. Тімченка]. – Х.: НУЦЗУ, 2010. – С. 12.
31. Кучманич І.М., Мороз Р.А. Психологічний механізм виникнення та перебігу психологічної травми в особистості / І.М. Кучманич, Р.А. Мороз // Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України / за наук. ред.. С.Д.

- Максименка, Л.А. Онуфрієвої. – Вип. 36. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. – 416 с. – С. 146 – 160.
32. Павлова, Ю., Шиян, О. (2014). Особливості проведення регіональних досліджень здоров'я, якості та способу життя шкільної молоді (досвід і перспективи Львівської області). *Спортивна наука України*, (3), 52-61.
33. Панок В.Г., Мельник А.А. Діяльність психологічної служби системи освіти у наданні допомоги постраждалим від збройного конфлікту на Сході України. Інформаційний бюлетень, 2017. – [Електронний ресурс]. / В.Г. Панок, А.А. Мельник – Режим доступу: http://www.psyua.com.ua/index.php?page=products_one&prod=446&g_year=2017_2019. – назва з екрану.
34. Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості/стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Богданов С. О. та ін. ; заг. ред.: Чернобровкін В. М., Панок В. Г. – Київ: Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. – 208 с.: іл., табл.
35. Перша психологічна допомога: настанови для роботи на місцях [Електронний ресурс]. ВООЗ/ВНО. – 2011. – Режим доступу: http://www.who.int/mental_health/publications/guide_field_workers/en/index.htm. – назва з екрану.
36. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту: навч.-метод. посіб. – К.: Агентство «Україна». – 2015. – 176 с.
37. Шиян, О. І. (2010). Державна освітня політика з питань здорового способу життя молоді. *Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Л.*

Нормативно-правові документи

Конституція України
Міжнародні договори України про працю
Кодекс законів про працю України

Закони України:

- «Про зайнятість населення»
- «Про колективні договори і угоди»
- «Про відпустки»
- «Про оплату праці»
- «Про охорону праці»
- «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)»

Постанови КМУ:

- «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій»
- «Про порядок обчислення середньої заробітної плати»

- «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання творчих відпусток»
- «Про норми відшкодування витрат на відрядження в межах України та за кордон»
- Господарський кодекс України
- Цивільний кодекс України
- Бюджетний кодекс України. Ч.7 ст.75
- Закон України «Про освіту»,
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
- Закон України «Про співробітництво територіальних громад»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 №545 «Про затвердження положення про інклюзивно-ресурсний центр» (зі змінами).
- Наказ від 15.08.2014 р. № 225 «Про затвердження Порядку формування та забезпечення функціонування реєстру про співробітництво територіальних громад»
- Наказ від 27.08.2014 р. № 233 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад»

ІНФОРМАЦІЙНІ СТОРІНКИ

1. <https://mon.gov.ua/ua> - Міністерство освіти і науки України
2. <https://www.facebook.com/UAMON/> - Фейсбук сторінка МОН
3. <https://nus.org.ua/> - сайт “Нова українська школа”
4. <https://www.facebook.com/nus.org.ua/> - Фейсбук сайту “Нова українська школа”
5. <http://osvita.ua/> - сайт Освіта.уа
6. <https://www.facebook.com/osvita.ua> - Фейсбук сайту Освіта.уа

